

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ ΑΓΙΑΡΟΥΣΙΟΥ ΚΑΙ ΩΡΩΠΟΥ
«**ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΙ ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ**»

ΕΚΔΟΣΙΣ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ
ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΠΑΥΛΟΥ ΠΕΝΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

www.agioiapistoloi.gr e-mail: agioi.apostoloi@gmail.com

τηλ. 210 8027738

ΚΥΡΙΑΚΗ 2 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2014. Ε' ΛΟΥΚΑ.

Ακινδύνου, Πηλασίου, Αφθονίου, Ελπιδοφόρου και
Ανεμωδίστου μαρτύρων. Θεοδώρου, Λάμπρου και Αϊνώστου,
των εν Αἴρινίω νεομαρτύρων.
Έτος 7^ον Τεύχος 319

Ο πλούσιος και ο φτωχός Λάζαρος

Την εικόνα δύο ανθρώπων διαμετρικά αντίθετων μας παρουσιάζει σήμερα ο Χριστός, μέσα από την παραβολή του ευαγγελίου του Λουκά: ενός πλουσίου, ο οποίος ζούσε στην πολυτέλεια και την καθημερινή απόλαυση, και του φτωχού Λαζάρου, που προσπαθούσε να ξεγελάσει την πείνα του με τα ψίχουλα που έπεφταν από το τραπέζι του πλουσίου. Αλλά και τα αδέσποτα σκυλιά προσέθεταν στην καθημερινή του δυστυχία, καθώς έρχονταν και του έγλειφαν τις πληγές.

Κάποτε πέθανε ο φτωχός και άγγελοι τον μετέφεραν στην αγκαλιά του Αβραάμ. Πέθανε και ο πλούσιος και ετάφη. Και από τον άδη, όπου βασανιζόταν, σήκωσε το βλέμμα του και είδε τον Αβραάμ και στην αγκαλιά του το Λάζαρο. - Ελέησέ με, του λέει, και στείλε το Λάζαρο να βουτήξει το δάχτυλό του στο νερό και να μου δροσίσει τη γλώσσα, γιατί ταλαιπωρούμαι σε τούτη τη φλόγα. - Θυμήσου, του απαντά ο Αβραάμ, ότι όσο ήσουν στη ζωή απόλαυσες κάθε αγαθό, ενώ ο Λάζαρος κάθε κακό. Τώρα αυτός παρηγορείται, ενώ εσύ ταλαιπωρείσαι. Επιπλέον, υπάρχει μεγάλο χάσμα ανάμεσά μας, που καθιστά αδύνατη τη μετάβαση από τη μια πλευρά στην άλλη. - Τότε, σε παρακαλώ, στείλε τον στο πατρικό μου σπίτι, γιατί έχω πέντε αδέρφια. Να τους διηγηθεί όσα συμβαίνουν εδώ, ώστε να μην έλθουν και αυτοί σε τούτο τον τόπο της βασάνου. - Έχουν το Μωσή και τους προφήτες. Ας ακούσουν εκείνους. - Όχι πατέρα Αβραάμ, δεν αρκεί αυτό. Αλλά αν κάποιος από τους νεκρούς πάει σε αυτούς, θα μετανοήσουν. - Αν δεν ακούν το Μωσή και τους προφήτες, δεν πρόκειται να πεισθούν ακόμα κι αν κάποιος αναστηθεί από τους νεκρούς.

Ποικίλες είναι οι σκέψεις που προκαλούνται από τούτη την παραβολή. Και πρώτη αυτή της αντιθέσεως ανάμεσα στην πρόσκαιρη και την αιώνια απόλαυση και ευτυχία. Ωστόσο, ο λόγος του Χριστού δεν αφορά την επιφανειακή – μανιχαϊστική αντίληψη που θέλει τα υλικά αγαθά να αντιστρατεύονται την σωτηρία της ψυχής. Ο πλούσιος δεν κατακρίθηκε γιατί ήταν πλούσιος, αλλά για την σκληροκαρδία του. Η ενασχόληση με την προσωπική του ευτυχία δεν του άφησε ούτε το χρονικό ούτε το πνευματικό περιθώριο ώστε να προσέξει τον φτωχό δίπλα του, πολύ δε περισσότερο να τον βοηθήσει. Αυτή η εγωιστική αυτάρκεια είναι που τον αποξένωσε ουσιαστικά όσο ήταν στη ζωή από την

κοινωνία των ανθρώπων, και μετά τον θάνατό του από την κοινωνία των αγίων. Ο φτωχός πάλι δεν αμείβεται στον παράδεισο επειδή ήταν φτωχός και κατατρεγμένος, αλλά επειδή παρά τη δυστυχία του δεν γόγγυσε ούτε κατά του Θεού ούτε κατά του πλουσίου, ούτε ακόμα και ενάντια στα σκυλιά που του έγλειφαν τις πληγές, απομυζώντας του και την ελάχιστη ρανίδα αίματος. Ο φτωχός αμείβεται για την υπομονή του, για την καρτερία του, για την ταπείνωσή του.

Η εικόνα επομένως που μας παρουσιάζει η σημερινή παραβολή, του φτωχού στον παράδεισο και του πλουσίου στον άδη, δεν αποτελεί δικαίωση με την έννοια της δίκης και της τιμωρίας. Πρόκειται ουσιαστικά για το αποτέλεσμα των επιλογών του καθενός, για τους καρπούς των έργων τους. Όπως ήδη αναφέραμε, ο εγωισμός του ενός τον οδηγεί στην αποκοπή από την κοινωνία με τους ανθρώπους και κατά συνέπεια από την κοινωνία με τον Θεό. Έτσι γίνεται θα λέγαμε ο καθένας με τα έργα του κριτής του εαυτού του, εφόσον ο ίδιος τελικά επιλέγει ελεύθερα και καθορίζει τη σχέση του με την κοινωνία, με τον πλησίον, με τον Θεό. Λέμε ότι η κοινωνία μας έχει γίνει ζούγκλα, και αναζητάμε επισταμένως, αναλισκόμενοι σε συζητήσεις επί συζητήσεων, τα αίτια των διαφόρων κρίσεων και τους υπεύθυνους αυτής της καταστάσεως. Λες και αν βρεθούν οι υπαίτιοι και “τιμωρηθούν”, θα αλλάξει αυτομάτως το σύμπαν. Προσπαθούμε να εστιάσουμε γύρω μας, περνάμε τα πάντα από το μικροσκόπιο, κι όμως αφήνουμε έξω τους εαυτούς μας. Στη σύγχρονη ζούγκλα οι πάντες είναι ένοχοι εκτός από εμάς τους ίδιους. Αν όμως όλοι μας πιστεύουμε ότι δεν ευθυνόμαστε, τότε ή κατοικούν στη γη μόνο άγιοι ή φταίμε όλοι μας. Απέναντι επομένως στα μύρια δεινά που -ορθά- στηλιτεύουμε, οφείλουμε να αντιπαραθέσουμε τη δική μας προσωπική συμβολή για τη διόρθωσή τους. Ο γόγγυσμός, η γκρίνια, η διαμαρτυρίες δεν προσφέρουν ουσιαστικά λύσεις στα κοινωνικά προβλήματα. Εκείνο που χρειάζεται είναι η προσωπική μας συστράτευση και συμβολή στην επίλυση τους, στα μέτρα βέβαια των φυσικών, πνευματικών και υλικών δυνατοτήτων που διαθέτει ο καθένας.

Ο πλούσιος της παραβολής ζητάει από τον Αβραάμ να στείλει τον φτωχό Λάζαρο πίσω στη γη, ώστε να μετανοήσουν οι αδελφοί του. Ομολογεί ότι ο Μωυσής και οι προφήτες, δηλαδή ο νόμος του Θεού που περιγράφεται στην Αγία Γραφή, δεν αρκεί για να τους συνετίσει. Ο Χριστός βάζει στο στόμα του Αβραάμ τη φράση ότι εφόσον δεν σέβονται τους προφήτες, δεν πρόκειται να πειστούν ακόμα και αν κανείς αναστηθεί εκ νεκρών. Και εδώ βρίσκεται για ακόμα μία φορά η προφητική αλήθεια των λόγων του Χριστού: λίγο καιρό μετά από αυτή την παραβολή, ακολουθεί η ανάσταση του Λαζάρου και, όντως, πέρα από τον πρόσκαιρο ενθουσιασμό του πλήθους, κανείς δεν μετανοεί και δεν αλλάζει τρόπο ζωής. Αντίθετα, εκείνοι που δεν σέβονταν το νόμο του Θεού έγιναν εχθρικοί απέναντι στο Χριστό και τον οδήγησαν στο Σταυρό. Και ακολουθεί μια ακόμα πιο συνταρακτική ανάσταση, αυτή του ίδιου του Χριστού. Και πάλι, οι σκληοκάρδιοι και απειθείς δεν μετανοούν, αλλά οφελούνται μόνον όσοι έχουν πίστη στην καρδιά τους. Συχνά ακούμε ότι χρειάζεται να κάνει κάποιο θαύμα ο Θεός, ώστε να διορθωθεί η κατάσταση της κοινωνίας μας. Να τιμωρήσει τους κακούς, ώστε να φοβηθούν και να διορθωθούν οι υπόλοιποι. Άλλοι πάλι εύχονται και ελπίζουν να αλλάξουν τα πράγματα. Οι επιτήδειοι πουλάνε φρούδες ελπίδες. Και κανείς στην ουσία δεν κινεί το δαχτυλάκι του προς την κατεύθυνση του ευκαίσιου.

Η σημερινή ευκαιρία μας υπενθυμίζει ότι η οποιαδήποτε αλλαγή ξεκινά πρώτα από μέσα μας. Ότι ο φόβος δεν οδηγεί πουθενά, αλλά χρειάζεται πίστη,

ελπίδα, αγάπη. Μόνη η ελπίδα, δίχως πίστη και χωρίς αγάπη, αποτελεί ουτοπία, έναν σπασμωδικό και ατελέσφορο τρόπο αντίδρασης για τα προκείμενα ή επερχόμενα δεινά. Η πίστη όμως τροφοδοτεί τον άνθρωπο με την επίγνωση της πραγματικής του εικόνας και του εμπνέει τον σεβασμό προς τον Θεό και προς τον συνάνθρωπο. Η αγάπη πάλι, “έξω βάλλει τον φόβον” και αποτελεί τον συνδετήριο ιστό της κοινωνίας, πάνω στα θεμέλια της ελευθερίας των προσώπων και όχι του περιορισμού των νόμων. Και με τις δύο αυτές, η ελπίδα δεν αποτελεί πλέον ουτοπία, αλλά προοπτική μιας νέας ζωής, αισιόδοξης και φωτεινής.

π. Χερουβεΐμ Βελέτζας

Άγιοι Ακίνδυνος, Αφθόνιος, Πηγάσιος, Ελπιδοφόρος και Ανεμπόδιστος

Ήταν όλοι αξιωματούχοι του Πέρση βασιλιά Σαπώρ του Β'. Το 330 μ.Χ., επειδή, ομολόγησαν ότι, είναι χριστιανοί, συνελήφθησαν και μαστιγώθηκαν σκληρά. Έπειτα, τους έριξαν στις φλόγες μιας μεγάλης φωτιάς. Αλλά οι θερμές δεήσεις τους προς το Θεό προκάλεσαν φοβερή θύελλα με βροχή, που έσβησε τη φωτιά. Αυτό προκάλεσε φόβο στους Πέρσες, και τον ίδιο το Σαπώρ, με αποτέλεσμα να αναβάλει, το θάνατο των γενναίων χριστιανών. Αλλά μετά μερικές μέρες, τους έφερε και πάλι στο κριτήριο. Αφού είδε ότι δεν μπορούσε να αλλάξει το χριστιανικό τους φρόνημα, αποκεφάλισε πρώτο τον Αφθόνιο. Έπειτα, απευθυνόμενος στον Ελπιδοφόρο, του είπε να φανεί λογικός, σαν εγγράμματος που ήταν και μπορούσε να διακρίνει το ψέμα από την αλήθεια. Ο Ελπιδοφόρος του αποκρίθηκε ότι γι' αυτό ακριβώς πιστεύει στο Χριστό, διότι Αυτός είναι «η οδός και η αλήθεια και η ζωή» (Ευαγγέλιο Ιωάννου, ιδ' 6). Δηλαδή ο σωστός δρόμος, που οδηγεί στην απόλυτη αλήθεια και στην πραγματική και πηγαία ζωή, που αξίζει κανείς να πεθάνει γι' αυτή. Η απάντηση του Ελπιδοφόρου εξαγρίωσε τον Σαπώρ και αμέσως τον αποκεφάλισε. Οι θυσίες αυτές ενθάρρυναν ακόμα περισσότερο τους υπόλοιπους, και έμειναν ακλόνητοι στην πίστη τους. Τότε ο Σαπώρ διέταξε να τους ρίξουν μέσα σε αναμμένο καμίνι. Έτσι, μαρτυρικά και ένδοξα, παρέδωσαν όλοι τη μακάρια ψυχή τους στο ζωοδότη Χριστό.

Οι άγιοι νεομάρτυρες Λάμπρος, Θεόδωρος και κάποιος του οποίου δεν γνωρίζουμε το όνομα κατάγονταν από την Πελοπόννησο και ήταν έμποροι στο επάγγελμα. Παραμένοντας καιρό στα Γιάννενα για εμπορικούς λόγους είχαν μάθει να μιλούν και την αλβανική διάλεκτο. Κατά το 1786 μ.Χ. αποφάσισαν να επιστρέψουν στον Μωριά, στην πατρίδα τους. Ξεκίνησαν λοιπόν και φθάνοντας στο Βραχώρι (Αγρίνιο) είπαν να διανυκτερεύσουν εκεί. Στην είσοδο της πόλης στέκονταν οι φοροεισπράκτορες για τη συλλογή του κεφαλικού φόρου που πλήρωναν οι ρωμιοί. Οι τρεις έμποροι μηχανεύτηκαν να προσποιηθούν τους μουσουλμάνους, για να μη πληρώσουν φόρο.

Έτσι περνώντας από το γιομπρούκι, τον χώρο που κάθονταν οι γιομπρουκτοήδες (φοροεισπράκτορες), τους χαιρέτησαν με τον μουσουλμανικό χαιρετισμό «σαλάμ αλέκουμ». Νομίζοντας οι φοροεισπράκτορες πως είναι

μουσουλμάνοι αρβανίτες, τους άφησαν να περάσουν ελεύθερα. Αυτοί πήγαν σε κάποιο σπίτι να διανυκτερεύσουν για να συνεχίσουν πρωί πρωί την άλλη ημέρα για την πατρίδα τους. Οι Τούρκοι θέλοντας να δουν που κατέλυσαν οι ξένοι και να μάθουν και κανένα νέο από τα Γιάννενα έστειλαν κάποιο δικό τους στο σπίτι που έμεναν οι άγιοι. Εκείνος πλησιάζοντας στο σπίτι δεν χτύπησε αμέσως παρά στάθηκε απέξω ν' αφουγκραστεί τι έλεγαν μέσα. Την ώρα εκείνη οι τρεις φιλοξενούμενοι έλεγαν στον νοικοκύρη ότι σήμερα μ' ένα σαλάμ γλυτώσαμε τον φόρο.

Μόλις τ' άκουσε ο τούρκος κατάλαβε πως είναι Χριστιανοί και χωρίς να μπει μέσα, έτρεξε αμέσως να το αναγγείλει σε αυτούς που τον είχαν στείλει. Ως θηρία ανήμερα τότε επέδραμαν οι ασεβείς, τους άρπαξαν και κυριολεκτικά σέρνοντάς τους, τους πήγαν στο δικαστήριο και είπαν στον δικαστή: «Αυτοί οι τρεις άνθρωποι ενώ είναι ρωμιοί περνώντας σήμερα από το γιομπρούκι μας χαιρέτησαν με το σαλάμ αλέκουμ. Πρέπει λοιπόν ν' ανακριθούν γιατί το είπαν αυτό το οποίο είναι χαρακτηριστικό των Τούρκων και όχι των Ρωμιών. Και αν μεν περιέλασαν την πίστη πρέπει σύμφωνα με τον νόμο να τιμωρηθούν, αν δε αγάπησαν το ισλάμ να περιτιμηθούν και να τιμηθούν».

Ο δικαστής τότε τους ρώτησε αν όλα αυτά αληθεύουν.

Οι άγιοι μάρτυρες του απάντησαν με ειλικρίνεια: «ναι, είναι αλήθεια, ότι χαιρετίσαμε τούρκικα, για να μην πληρώσουμε τον φόρο, όχι όμως πως αγαπήσαμε το ισλάμ».

Ο κριτής τους απάντησε: «λοιπόν τώρα πρέπει να γίνετε Τούρκοι δίχως άλλο και έτσι να γλυτώσετε τη ζωή σας, ειδημή έχετε να βασανιστείτε και να θανατωθείτε».

Όταν τ' άκουσαν αυτά οι άγιοι έδωσαν όπως έπρεπε την απάντηση στον δικαστή: «Εμείς, ενδοξότατε αφέντη, είπαμε αυτόν τον λόγο για να γλυτώσουμε χρήματα, όμως το ν' αρνηθούμε την πίστη μας είναι αδύνατον, κάνε μας ό,τι θέλεις». Τότε ο δικαστής διέταξε να τους δείρουν αλύπητα και να τους κλείσουν στη φυλακή.

Εκεί στη φυλακή ο ένας παρηγορούσε τον άλλον. Μάλιστα ο ένας ο οποίος ήταν και γραμματισμένος έλεγε, «προσέχετε αδελφοί μου, μη δειλιάσει κανένας και χάσει αυτό το κελεπούρι που μας έτυχε. Λίγο θα υπομείνουμε και την αιώνια ζωή θα κερδίσουμε. Να μη λυπηθούμε ούτε συγγενείς, ούτε φίλους, ούτε την πρόσκαιρη πατρίδα αλλά να σταθούμε ανδρείοι στην πίστη του Χριστού, για να πάμε χαίροντες στην άλλη πατρίδα, όπου δεν έχει τέλος ποτέ».

Αφού έμειναν νηστικοί αρκετές ημέρες στη φυλακή τους έφεραν πάλι στον δικαστή, ο οποίος αφού τους ανέκρινε ξανά, διέταξε να τους ξυλοκοπήσουν και να τους γυρίσουν πάλι στη φυλακή. Μετά από πέντε ημέρες τους οδήγησαν πίσω στο δικαστήριο, όπου ο μουσελίμης κι ο κατής συμφώνησαν και εξέδωσαν την καταδικαστική απόφαση. Τους πήραν τότε οι δήμιοι και τον ένα τον κρέμασαν σ' ένα πλάτανο κοντά στο τζαρσί (αγορά), τον άλλο έξω από τον Άγιο Δημήτριο και τον άλλο στην άκρη της πλατείας, εκεί όπου μπαίνει ο κεντρικός δρόμος μέσα στην πόλη.

Έτσι οι τρισόλβιοι μάρτυρες, χωρίς να το περιμένουν, έλαβαν τον στέφανο της αθλήσεως από τον αγωνοθέτη Κύριο.